

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

Innehåll

1. IR Sverige Safeguarding policy – introduktion	1
2. Ansvar och uppföljning	2
3. Safeguardingprinciper	2
4. IR Sveriges ramverk för Safeguarding - Vad är övergrepp och kränkningar?	3
4.1 Olika former av övergrepp och kränkningar	3
4.2 Indikatorer eller tecken på övergrepp och kränkningar	4
5. IR Sverige Child Safeguarding & Child Protection	6
5.1 Kontext och utgångspunkt för IR Sveriges Child Safeguarding & Child Protection	6
5.2 FNs barnkonvention	7
5.3 FNs Globala Mål	8
5.4 Barns utsatthet ökar vid humanitära kriser	8
5.5 I Sverige	8
Barnombudsmannen	9
Föräldrabalken	9
Socialtjänstlagen	9
Utlänningslagen	9
Barnrättsorganisationer	9
5.6 Skillnad mellan Child Safeguarding och Child Protection	9
5.7 IR Sveriges åtgärder för att säkerställa skydd av barn (Safeguarding och Protection) ..	10
6. Ordlista - övriga begrepp relaterade till Safeguarding	12
6.1 Safeguarding	12
6.2 Protection	12
6.3 Child Safeguarding	13
6.4 Child Protection	13
6.5 Barn	13
6.6 Personer i riskzonen	13
6.7 Unga personer	13
6.8 PSEA (Protection against Sexual Exploitation and Abuse)	14

Dokument namn:

Safeguarding

Version:

1.2

Datum(uppdaterad):

2020-06-05

Ansvarig:

GS

Godkänt av:

Styrelse

6.9 Sexuellt utnyttjande/exploatering	14
6.10 Världighet på jobbet.....	14
6.11 Förmånstagare.....	14
6.12 Uppförandekod	14
6.13 Överlevande eller offer	15
6.14 Safeguardingmälän	15
6.15 Klagomålsmekanism eller –förfarande.....	15
6.16 Ärendehantering	15
6.17 Incident	15
6.18 Tillbud.....	15
6.19 Konfidentialitet.....	15
6.20 Klagande	16
6.21 Feedback	16
6.22 Kontaktpunkt	16
6.23 Visselblåsning.....	16
6.24 Utbildning	16
7. Safeguarding och uppförandekod	16
7.1 Uppförandekod	16
8. Vilka konkreta roller och ansvar innebär policyn?	17
9. Vilka konkreta åtgärder behöver varje individ vidta för att efterleva policyn?	18
10. IR Sveriges ansvar och rollfördelning i organisationen	18
10.1. Styrelsens ansvar och roll	18
10.2 Styrelseordförandes ansvar och roll.....	19
10.3 Generalsekreterarens ansvar och roll.....	19
10.4 Avdelningschefers ansvar och roll.....	20
10.5 HR:s ansvar och roll	20
10.6 Övriga medarbetares ansvar och roll	21
10.7 Volontärernas ansvar och roll.....	21
10.8 Förtroendevaldas ansvar och roll.....	21

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

10.9	Ambassadörers roll	21
10.10	Samarbetspartners ansvar och roll	21
10.11	Den enskildes ansvar och roll	22
10.12	Ansvarig: Valberedningens ansvar och roll.....	22
11.	Safeguarding i praktiken - Hur arbetar vi konkret med Safeguarding inom respektive avdelning?	22
11.1	Generellt i IR Sveriges organisation	22
11.2	Administrativa avdelningen	23
	Rekrytering och anställning av nya medarbetare	23
	Anställning - utdrag ur polisens belastningsregister	23
	Introduktion för nya medarbetare	23
	Utbildning av samtliga medarbetare	23
11.3	Internationella avdelningen	23
	Säker programdesign.....	24
	Riktlinjer för IR Sveriges personal i samband med fältresor.....	24
11.4	Nationella avdelningen	24
	Riktlinjer för medarbetare vid IR Sveriges sociala stödarbete	25
	Information till mottagare av stöd från IR Sverige	25
11.5	Insamlings- & Kommunikationsavdelningen	25
	Kommunikation och dokumentation av vår verksamhet	26
	Våra volontärer	26
12.	Rapporteringsförfarande - vad, hur, när och varför skall jag anmäla?.....	27
12.1	Vad är anmälan, rapportering, orosanmälan och visseblåsning?.....	27
12.2	Två olika typer av rapportering eller anmälan - incident och tillbud	28
	Incidentrapportering.....	28
	Tillbudsrapportering.....	28
12.3	Vad kan och skall jag anmäla eller rapportera?.....	29
12.4	Varför skall jag anmäla?.....	29
12.5	Hur går anmälan till?	29
12.6	Kan jag som anmäler vara anonym?.....	29

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

12.7 Vem inom organisationen tar emot min anmälan?	30
13. Rapporterings-/anmälningsformulär för incident respektive tillbud	30
13.1 Incident-/tillbudsrapportering svensk fältverksamhet och övrig verksamhet i Sverige	31
13.2 Incidentrapportering/-anmälan	32
13.3 Tillbudsrapportering/-anmälan	34
13.4 Incident- eller tillbudsanmälan ovan ifylld av (dina kontaktuppgifter).....	35
13.5 Incident-/tillbudsrapportering internationell fältverksamhet och övrig internationell verksamhet utanför Sverige	35
14. Uppföljning av incident eller tillbud	36
14.1 Uppföljning av incident/tillbud svensk fältverksamhet eller övrig verksamhet i Sverige	36
14.2 Uppföljning incident/tillbud internationell fältverksamhet eller övrig internationell verksamhet.....	36
15. Rapportering till IR Sveriges styrelse och ansvarig IR Sverige Safeguarding.....	36
16. Individuell överenskommelse angående Safeguarding	37
16.1 Individuell överenskommelse angående Safeguarding för IR Sveriges medarbetare och övriga representanter	37
17. Relaterade policys och styrdokument.....	37
17.1 Arbetsmiljöpolicy	37
17.2 Mångfalds- och likabehandlingspolicy	37
17.3 Rutin för klagomålshantering	37
17.4 Etiska riktlinjer	38
17.5 Uppförandekod	38
18. Övriga relaterade dokument och referenser	38
18.1 Do no harm (IRW).....	38
18.2 Core Humanitarian Standards.....	38
18.3 FNs Barnkonvention	39
18.4 Rättighetsprinciperna	39
18.5 IASC, Inter-Agency Standing Committee	39
18.6 IRW Safeguarding policy	39

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

18.7 IR Sveriges värderingar	39
18.8 Barnagalagen	40
18.9 Föräldrabalken	40
18.10 Utlänningslagen	40
18.11 Socialtjänstlagen	40
18.12 IRWs Photo and Video Ethics Policy	40
Bilaga 1. IRWs rapporteringsformulär	41

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

Denna policy är en utveckling av tidigare *IR Sveriges Child Safeguarding policy* (juni 2019) nu med en utökad målgrupp för skydd – från att tidigare skydda enbart barn till att inkludera följande: ‘barn till barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen’.

1. IR Sverige Safeguarding policy – introduktion

Islamic Relief Sverige (*IR Sverige*) är en trosinspirerad biståndsorganisation som sätter högt värde i professionalism. Vi arbetar med att stärka individer genom att tillgodose behov av trygghet, hälsa och välbefinnande.

Våra handlingar är inspirerade av våra värderingar: *ansvar, uppriktighet, social rättvisa, medkänsla och fulländning*. Utifrån dessa värderingar arbetar vi för att fullgöra vårt ansvar att se till att barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen skyddas mot alla former av skada och övergrepp, inklusive och i synnerhet våld, sexuellt utnyttjande och övergrepp. IR Sverige är också ansvarig för att se till att alla medarbetare, förtroendevalda, volontärer och samarbetspartners skyddas mot risken för skada och misshandel.

IR Sverige anser att alla har rätt att vara trygga, respekterade och värderade oavsett vilka de är eller vilka deras omständigheter är. En viktig grundsats i våra värderingar är att se till att medarbetare, förtroendevalda, volontärer och samarbetspartners i vår verksamhet och våra program inte gör någon skada för barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen, inklusive risken för diskriminering, enligt Islamic Relief Worldwides (IRW), policy 'Do no harm', (se nedan under rubrik Övriga relaterade dokument och referenser).

Safeguarding är det ansvar organisationer har för att se till att deras personal och övriga representanter, verksamhet och program inte skadar barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen, och att de inte utsätter dem för risker för våld, övergrepp och utnyttjande.

Denna policy är utformad för att informera, vägleda och ge direktiv till medarbetare och företrädare för IR Sverige och skapa en säker, skyddande och gynnsam miljö med skydd på alla nivåer i organisationen. Det är obligatoriskt för alla som representerar IR Sverige att förstå och följa alla riktlinjer som beskrivs i detta dokument och andra relaterade riktlinjer som ingår i IR Sveriges ramverk för Safeguarding, såsom bl.a. vår *Mångfalds- och Likabehandlingspolicy, inklusive riktlinjer för att förebygga och förhindra trakasserier*, *Etiska riktlinjer*, *Uppförandekod* och *IR Sveriges Arbetsmiljöpolicy*, se nedan under rubriken *Relaterade policys och styrdokument*.

Alla farhågor IR Sveriges medarbetare, förtroendevalda, volontärer eller samarbetspartners har om säkerheten för barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen eller deras egen säkerhet skall rapporteras med hjälp av våra olika klagomålsmekanismer.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

IR Sverige har nolltolerans mot alla former av rasism, diskriminering, kränkningar, våld, sexuella övergrepp och utnyttjande av barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen. IR Sveriges Safeguardingpolicy syftar till att skydda de här grupperna samt våra egna medarbetare; att förebygga kränkningar, utnyttjande och övergrepp och samtidigt visa att vi som organisation aldrig accepterar handlingar eller beteenden som bryter mot policyn. Detta innebär att personal, förtroendevalda, volontärer och samarbetspartners¹ måste ha läst policyn och arbeta efter riktlinjerna i policyn.

2. Ansvar och uppföljning

IR Sveriges medarbetare, förtroendevalda, volontärer samt samarbetspartners är ytterst ansvariga för att skydda barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen som vi kommer i kontakt med genom vår verksamhet.

Det föreligger ett obligatoriskt ansvar för alla som representerar IR Sverige att följa denna policy. IR Sveriges representanter ska läsa och förstå policydokumentet. Den som bryter mot policyn kan bli föremål för disciplinära och rättsliga åtgärder. Eventuella incidenter där IR Sveriges medarbetare, förtroendevalda, volontärer, samarbetspartners eller övriga representanter bryter mot policyn skall rapporteras in till IR Sverige via vårt rapporteringsförfarande som beskrivs nedan under rubrik *Rapporteringsförfarande*.

Ansvarig för åtgärder och uppföljning av anmälningar är Generalsekreteraren tillsammans med HR, alternativt Styrelseordföranden och HR i fall då Generalsekreteraren är involverad.

3. Safeguardingprinciper

IR Sverige förbinder sig till följande principer i sin strategi för att skydda IR Sveriges hjälppersonal, företrädare, barn, ungdomar och människor i riskzonen. Alla IR Sveriges medarbetare, förtroendevalda, volontärer och samarbetspartners måste upprätthålla följande principer:

- **Egenmakt** Människor som får stöd skall uppmuntras att fatta sina egna beslut och ge informerat samtycke.
- **Skydd** Stöd och representation för dem som har störst behov.
- **Förebyggande** Det är bättre att vidta åtgärder innan skada uppstår.
- **Proportionalitet** En proportionell och minst påträngande åtgärd som är lämplig för den risk som föreligger.

¹ Internationella konsulter som anlitas av IR Sverige i internationella projekt skall ta del av och följa de riktlinjer och processer gällande Safeguarding som anges i IRWs Safeguardingpolicy.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

- **Partnerskap** Lokala lösningar genom tjänster i samarbete med de lokala samhällena som får vårt stöd.
- **Ansvarighet** Ansvarsskyldighet och öppenhet skall ingå i vårt Safeguarding arbete.

4. IR Sveriges ramverk för Safeguarding - Vad är övergrepp och kränkningar?

IR Sverige har en nolltolerans vad gäller övergrepp och kränkningar av barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen vilket innebär att vi är förpliktade att reagera snabbt, korrekt och konstruktivt på all information om kränkningar och övergrepp mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen som kommer till vår kännedom eller uppdagats på annat sätt. Övergrepp och kränkningar kan ta många olika former och utsätta människor i alla åldrar för risken för skada och kan se olika ut, varför vi har tagit fram definitionerna nedan. Listan nedan innehåller kategorier av olika typer av övergrepp och kränkningar.

4.1 Olika former av övergrepp och kränkningar

- **Fysiskt våld/övergrepp:** En person som orsakar ett barn, ungdom, ung vuxen eller person i riskzonen kroppsskada, sjukdom, smärta, eller försätter personen i vanmakt eller liknande tillstånd. Fysiska övergrepp kan innebära att en person slår den utsatta personen med eller utan tillhyggen, nyper, sparkar, knuffar, river, knytnävsslag, biter, trampar eller stampar, tvingar in medicinering, vägrar ge sjukvård eller dryck och näring eller någon annan olämplig bestraffning som förgifta, bränna, skälla eller försöka dränka eller kväva personen.
- **Sexuellt våld/övergrepp:** Innefattar alla former av sexuella handlingar som påtvingas ett barn, ungdom, ung vuxen eller person i riskzonen av en annan person. Sexuella övergrepp innebär att den agerande personen utnyttjar barnets, ungdomens, den unga personens eller personens i riskzonen beroendeställning; att handlingen utgår från den andra personens behov. Handlingar som kränker barnets, ungdomens, den unga personens eller personens i riskzonen integritet och sker mot dennes vilja eller är en handling som personen inte kan förstå, inte är moget för eller inte kan ge informerat samtycke till. Sexuella övergrepp är även olämpligt och ovälkommet tittande och beröring, sexuella anmärkningar eller retande, sexuella eller utlämnande fotografier, pornografisk exponering, bevitning av sexuella handlingar eller olämplig exponering av sexuellt agerande.
- **Psykiska övergrepp:** Inkluderar psykisk misshandel och är beteenden som är avsedda att medföra skada, såsom förhindrande av kontakt eller kommunikation, kontroll, hårda bestraffningar, förlöjligande, hån, nedvärdering, avvísning, utfrysning, orimliga krav eller konstant vägran att lyssna på personens synpunkter, begränsning av tillgång, förnedring, hot, tvång, trakasserier, verbala övergrepp och mobbing.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

- **Våld i hemmet:** Innefattar händelser eller mönster av händelser och incidenter för att kontrollera, tvinga eller hota med våld en person oavsett kön och sexualitet. Våld i hemmet inkluderar även kvinnlig könsstympning och tvångsäktenskap.
- **Sexuellt utnyttjande:** Innefattar faktiska misshandel av, eller försök till misshandel av, ett barns, ungdoms, unga vuxens eller personens i riskzonen utsatta position för sexuella ändamål utifrån maktposition.
- **Ekonomiskt eller materiellt misshandel:** Omfattar stöld, bedrägeri, tvång i samband med finansiella angelägenheter eller arrangemang, arv eller finansiella transaktioner eller misshandel eller förskingring av egendom.
- **Modernt slaveri:** Inkluderar människohandel (*trafficking*), tvångsarbete vilket kan innebära exempelvis prostitution men även annan form av utnyttjande, t.ex. hushållsarbete. De som bedriver människohandel (*'traffickers'*) använder alla former av våld och övergrepp för att tvinga, lura och tvinga individer till övergrepp och omänsklig behandling.
- **Diskriminerande övergrepp:** Involverar handlingar eller språkformande trakasserier, nedlåtande kommentarer eller liknande behandling som inkluderar ras, kön, könsidentitet, ålder, funktionshinder, sexuell läggning eller religion.
- **Organisatoriska och institutionella övergrepp:** Är beteenden med försummelse och dåligt omhändertagande inom en organisation. Detta kan röra sig om engångshändelser till återkommande övergrepp eller misshandel. De kan vara ett resultat av dåliga organisationsstrukturer och bristfällig implementering av policys och processer.
- **Försummelse och underlåtenhet:** Inkluderar att ignorera medicinska, känslomässiga eller fysiska behov, underlåtenhet att ge tillgång till lämplig och tillgänglig hälso-, vård- och support- eller utbildningstjänster och undanhållande av livsnödvändigheter såsom adekvat näring och uppvärmning.
- **Självförsummelse:** Inkluderar, men är inte begränsat till, beteenden där en person försummar att ta hand om sitt personliga välbefinnande, såsom personlig hygien, hälsa, och beteenden såsom ovårdat utseende eller bo under eländiga eller ohälsosamma förhållanden.

4.2 Indikatorer eller tecken på övergrepp och kränkningar

Våld, övergrepp och kränkningar kan vara svåra att upptäcka, särskilt då de inte sällan kan innebära en känsla av skam hos den som blir utsatt. Vi har därför även tagit fram *indikatorer* det vill säga tecken, som kan tyda på att en person är utsatt för övergrepp och/eller kränkningar:

- **Möjliga indikatorer på fysiskt våld/övergrepp:** Ingen förklaring till skador eller inkonsekvens i förklaring av vad som hänt; skador som inte stämmer överens med personens livsstil; blåmärken, skärsår, fallskador, brännskador och/eller märken på kroppen eller hårförlust i sjök; frekventa skador; oförklarade fall; dämpat eller förändrat

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

beteende i närvaro av en särskild person; tecken på undernäring; underlåtenhet att söka medicinsk behandling eller täta byten av allmänläkare.

- **Möjliga indikatorer på våld/övergrepp/misshandel i hemmet:** Dåligt självförtroende; uppfattningen att misshandeln är personens eget fel när det inte är det; fysiska bevis på våld som blåmärken, skärsår, brutna ben; verbala övergrepp och förnedring framför andra; rädsla för extern inblandning; skador på hem eller egendom; isolering - att inte träffa vänner och familj; begränsad tillgång till pengar.
- **Möjliga indikatorer på sexuellt våld/övergrepp:** Blåmärken, särskilt på lår, skinkor och överarmar och/eller märken i nacken; rivskadade, färgade eller blodiga underkläder; blödning, smärta eller klåda i underlivet; ovanliga svårigheter att gå eller sitta; infektioner, oförklarliga flytningar eller sexuellt överförda sjukdomar; graviditet hos en kvinna som inte kan samtycka till samlag; okarakteristisk användning av explicit sexuellt språk eller betydande förändringar i sexuellt beteende eller attityd; inkontinens som inte är relaterad till medicinsk diagnos; självskadebeteende; dålig koncentration, tillbakadraget beteende, sömnstörning; överdriven rädsla för eller avståndstagande från relationer; rädsla för att få hjälp med personlig hygien; motvilja mot att vara ensam med en viss person.
- **Möjliga indikatorer på psykiska övergrepp:** Tydlig tystnad när en särskild person är närvarande; avståndstagande eller förändring i personens psykologiska tillstånd; sömnlöshet; dåligt självförtroende; motstånd mot samarbete och aggressivt beteende; en förändring av aptit, viktminskning eller -ökning; tecken på att de känner sig pressade: nära till tårar, ilska; uppenbart falska påståenden av någon i personens närhet, för att tillkalla onödig behandling.
- **Möjliga indikatorer på finansiella eller materiella övergrepp:** Försvunna personliga ägodelar; oförklarlig brist på pengar eller oförmåga att upprätthålla livsstil; oförklarligt uttag av medel från konton; fullmakt eller varaktig fullmakt erhålls efter att personen har upphört att ha mental kapacitet; misslyckande att registrera en fullmakt efter att personen har upphört att ha mental kapacitet att hantera sin ekonomi; den person som tilldelas för att hantera ekonomiska frågor är undvikande eller ovillig att samarbeta; familjen eller andra visar ovanligt intresse för personens tillgångar; missade hyresinbetalningar eller vräkning; Underlåtenhet att tillhandahålla kvitton för inhandlande eller andra finansiella transaktioner som utförts å personens vägnar; skillnad mellan personens levnadsvillkor och hans ekonomiska resurser, t.ex. otillräcklig mat i huset; onödiga fastighetsreparationer.
- **Möjliga indikatorer på modernt slaveri:** Tecken på fysiskt eller emotionellt våld; verkar undernärdd, ovårdad eller tillbakadragen; isolering från samhället, verkar vara under andras kontroll eller påverkan; har smutsigt eller trångt boende eller bor och arbetar på samma adress; brist på personliga ägodelar eller identitetshandlingar; bär alltid samma kläder; undviker ögonkontakt, verkar rädd eller tvekar att prata med främlingar; rädsla för myndigheter.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

- **Möjliga indikatorer på diskriminerande övergrepp:** Personen är tillbakadragen och isolerad; uttrycker ilska, frustration, rädsla eller ångest; stödet som individen får tar inte hänsyn till personens individuella behov och är inte av en skyddande karaktär.
- **Möjliga indikatorer på organisatorisk eller institutionella övergrepp:** Brist på flexibilitet och valmöjlighet för personer som mottar stöd; otillräcklig bemanning; personer som är hungriga eller uttorkade; dålig kvalitet på vård eller stöd; brist på kläder och ägodelar och gemensam användande av personliga föremål; brist på adekvata processer; brist på dokumentation; frånvaro av besökare; få sociala fritidsaktiviteter och utvecklingsaktiviteter; öppen diskussion om personliga frågor; onödig exponering vid dusch/bad eller användande av toaletten; brist på översikt och stöd från ledning.
- **Möjliga indikatorer på försummelse och underlåtenhet:** Dålig miljö - smutsig eller ohygienisk; dåligt fysiskt tillstånd och/eller personlig hygien; trycksår eller sår; undernäring eller oförklarlig viktminskning; obehandlade skador och medicinska problem; inkonsekvent eller motvillig kontakt med medicinska och sociala vårdorganisationer; ackumulering av oanvänd medicin; okarakteristisk brist på social interaktion; olämpliga eller otillräckliga kläder.

5. IR Sverige Child Safeguarding & Child Protection

5.1 Kontext och utgångspunkt för IR Sveriges Child Safeguarding & Child Protection

Barn ingår tillsammans med ungdomar, unga personer och personer i riskzonen i målgruppen för det skydd som beskrivs i IR Sveriges Safeguarding policy. Därutöver har barn som grupp rätt till särskild skydd på grund av deras särskilda utsatthet och behov av skydd och omvårdnad både genom internationell och nationell lagstiftning, vilket beskrivs i detta kapitel. Denna lagstiftning är anpassad till barns förutsättningar och behov och innebär bland annat att straffpåföljden för brott mot barn är strängare än för brott mot vuxna.

IR Sverige anser att alla barn har rätt till personlig värdighet och skydd mot våld, misshandel och kränkningar. Vi utgår från det ansvar och den vårdplikt det innebär för att skapa en säker miljö för barn inom våra projekt och program som kommer i kontakt med eller påverkar barns situation. Barns säkerhet och skydd skall prioriteras framför andra intressen.

För att sätta IR Sveriges arbete och skyldigheter vad gäller Child Safeguarding och Child Protection i ett sammanhang, följer nedan några av de gällande skyddsmekanismer och regelverk som är upprättade för att särskilt skydda barn som IR Sveriges

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

medarbetare, förtroendevalda, volontärer och samarbetspartners² enligt denna policy skall ha kännedom om.

5.2 FNs barnkonvention

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller *barnkonventionen* som antogs av FNs generalförsamling 1989, innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. 196 länder har skrivit under och förbundit sig att följa reglerna. Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige.

Barnkonventionen är ett rättsligt bindande internationellt avtal som slår fast att barn är individer med egna rättigheter, inte föräldrars eller andra vuxnas ägodelar. Den innehåller 54 artiklar.

Barnkonventionen ger en definition av vilka rättigheter som borde gälla för alla barn i hela världen. Definitionen ska gälla i alla samhällen, oavsett kultur, religion, etnicitet, funktionshinder eller andra särdrag. Konventionen handlar om det enskilda barnets rättigheter och understryker föräldrarnas och den utvidgade familjens roll och ansvar för barnet men ålägger samtidigt staten ansvar för att skydda barnet mot vanvård, utnyttjande och övergrepp.

Den innehåller 54 artiklar som alla är lika viktiga och utgör en helhet, men det finns fyra principer som alltid skall beaktas när det handlar om frågor som rör barn:

- **Artikel 2:** Alla barn har samma rättigheter och lika värde.
- **Artikel 3:** Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn.
- **Artikel 6:** Alla barn har rätt till liv och utveckling. Artikeln handlar inte bara om barnets fysiska hälsa utan också om den andliga, moraliska, psykiska och sociala utvecklingen.
- **Artikel 12:** Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Särskilt relevant för Child Safeguarding och Child Protection är Barnkonventionens Artikel 19 nedan.

- **Artikel 19:** 'Barnet skall skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, innefattande sexuella övergrepp'.

Barnkonventionen är även tydlig med att inget våld mot ett barn är motiverat.

² Internationella konsulter som anlitas av IR Sverige i internationella projekt skall ta del av och följa de riktlinjer och processer gällande Safeguarding som anges i IRWs Safeguardingpolicy.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

5.3 FNs Globala Mål

FNs Globala mål som har antagits av samtliga FN:s medlemsstater skall vara uppfyllda till år 2030. De innehåller 17 globala mål och 169 delmål för långsiktig och hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling i världen. De globala målen är gällande för samtliga världens länder. Enligt mål 16.2 ska alla barn få växa upp utan våld och utnyttjande. Alla världens länder har därmed slagit fast att inga barn ska utsättas för våld år 2030, vilket innebär att alla länder måste ta frågan på högsta allvar och aktivt engagera sig i arbetet med att motverka våld mot barn i alla dess former.

5.4 Barns utsatthet ökar vid humanitära kriser

Forskning visar att barns utsatthet ökar vid nödsituationer:

1. Befintliga skyddsmekanismer undergrävs – såsom familjen, lokalsamhället, rättssystem, socialtjänster och sociala normer.
2. Befintliga hot mot barnskydd förvärras - såsom barnarbete, exploatering, människohandel, våld i utbildningsinställningar och begränsa åtkomst till rättvisa.
3. Nya risker och hot mot barn uppkommer - såsom familjeseparation, rekrytering till beväpnade styrkor, psykosocial nöd, våld och övergrepp och ofta minskar tillgången till utbildning och utvecklingsmöjligheter.

5.5 I Sverige

I Sverige säkerställs skyddet av barn av ett antal lagar, bl.a. Barnagalagen från 1979 och var då det första landet i världen som lagstiftade mot barnaga. Enligt Barnagalagen får ett barn inte utsättas för kroppslig bestraffning (aga) eller annan kränkande behandling. Förbudet är långtgående och innebär att varje handling som medför att barnet tillfogas kroppsskada eller smärta är straffbar.

Lagen uppkom som en reaktion på att en treårig flicka misshandlades döds av sin styvpappa 1971. Det ledde till starka reaktioner och väckte debatt och några år senare, 1979, skrevs ett förbud mot barnaga in i Föräldrabalken. Lagstiftningen mot barnaga blev förlöjligad när den infördes men förbudet medförde att attityderna kring barnaga har förändrats och blev bland annat startskottet för organisationen Bris (Barnens Rätt I Samhället) vars första mål var att få till en lag mot aga. 1965 var majoriteten av den svenska befolkningen, 53 procent, positiva till barnaga i uppfostringsyfte. Lagen har haft en kraftigt normerande effekt och inneburit en dramatisk attitydförändring; 1994 var elva procent positiva till barnaga. Barnaga i hemmet var 2019 förbjudet i 55 länder (ett exempel är Frankrike vars parlament röstade igenom en lag som förbjuder barnaga 2019). 56 ytterligare länder har åtagit sig att totalförbjuda aga. Aga i skolan är förbjudet i 132 länder.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

Barnombudsmannen

Den 1 juli 1993 fick Sverige sin första *barnombudsman* vars uppgift är att vara speciell talesman för barn och unga samt med uppgift att ta tillvara och främja barns och ungdomars rättigheter, behov och intressen i samhället. Barnombudsmannen arbetar på ett generellt plan med frågor om barns och ungdomars rättigheter och behov, bland annat genom information och opinionsbildning.

Barnombudsmannen bidrog till att en av barnkonventionens grundprinciper - principen om barnets bästa, artikel 3 - skrevs in som portalparagraf i *Föräldrabalken*, i *Utlänningslagen* och i *Socialtjänstlagen*.

Föräldrabalken

I Sverige är Föräldrabalken den viktigaste lagen när det gäller barnet och familjen. I den framgår barnets rättigheter i förhållande till sina föräldrar och föräldrarnas skyldigheter i förhållande till barnet.

Socialtjänstlagen

Socialtjänstlagen innebär att varje kommun ska verka för att barn och unga växer upp under trygga förhållanden. I arbetet med barn som far illa är de skyldiga att samverka med bland annat hälso- och sjukvården, skolan och polisen. Socialtjänsten är den myndighet som genomför barnskyddsutredningar och har kontakt med barn och familjer.

Utlänningslagen

Utlänningslagen säger bland annat att asylsökande barn har samma rättigheter som andra barn i det svenska samhället. Det betyder till exempel att barn har rätt att komma till tals, har rätt till sjukvård och tandvård och har rätt att gå i skolan.

Barnrättsorganisationer

Utöver Barnombudsmannen och myndigheter med ansvar för barns rättigheter finns i Sverige även ett flertal oberoende organisationer som arbetar för barns rättigheter och skydd t.ex. BRIS, Rädda Barnen m.fl. dit barn och vuxna kan vända sig för hjälp, råd och stöd.

5.6 Skillnad mellan Child Safeguarding och Child Protection

Begreppet *Child Safeguarding* beskriver det ansvar organisationer har för att se till att deras personal eller deras verksamhet och program inte skadar barn, och att de inte utsätter barn för risker för våld, övergrepp och utnyttjande. En organisation skall säkerställa att de inte exponerar barn för risken för skada och misshandel och att oro för barns säkerhet i de samhällen där organisationen verkar rapporteras till lämpliga myndigheter. *Child Safeguarding* handlar om ansvaret att som organisation säkerställa att inte medverka till att barn skadas; det skulle kunna formuleras som att det är ett skydd från oss själva.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

Det relaterade begreppet *Child protection* är en del av Safeguardingprocessen. *Child protection* fokuserar på att skydda individer som har identifierats lida eller som sannolikt lider. Det handlar om åtgärder och insatser som görs som respons på när barn har kommit till skada. Det är förebyggande arbete för, och reaktion på, övergrepp, vanvård, utnyttjande och våld mot barn och hänvisar till barns rättigheter. Begreppet beskriver åtgärder inklusive information och påverkansarbete för att stärka lagar, politik och system som är utformade för att skydda barn. Det handlar om att skydda mot eller reagera på skada som har uppkommit på grund av omständigheter, förutsättningar eller aktörer i omvärlden. Det skulle kunna formuleras som att det är våra insatser och agerande för att skydda barn - från omvärlden.

5.7 IR Sveriges åtgärder för att säkerställa skydd av barn (Safeguarding och Protection)

IR Sverige säkerställer skydd av barn, utöver det skydd som beskrivs i övriga kapitel i IR Sveriges Safeguarding policy, genom följande:

- Inrättande och implementering av policys och rutiner specifikt utformade för att skydda barn.
- Att upprätthålla en uppförandekod för alla IR Sveriges representanter, inklusive medarbetare, förtroendevalda, volontärer och samarbetspartners och göra dem medvetna om den.
- Genomföra riskbedömningar av program och verksamhet och införa strategier för att minska potentiell risk för att barn kommer till skada.
- Regelbunden övervakning och revision av våra fältkontor, program och projekt för att säkerställa att regelverk vad gäller skydd av barn iakttas.
- Se till att denna policy för barnskydd ingår i våra rekryterings-, introduktions- och utbildningsprocesser.
- Se till att mottagare av IR Sveriges stöd är medvetna om barns rättigheter och med vilka medel de kan rapportera all oro för missförhållanden.
- Se till att alla anklagelser om brott mot policyn undersöks och behandlas korrekt i enlighet med våra processer, att offer stöds och förövarna rapporteras till relevant myndighet, och att lämpliga sanktioner tas av Islamic Relief.
- Se till att de organisationer vi finansierar och arbetar med upprätthåller likvärdiga standarder.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

IR Sveriges uppförandekod i relation till barn förväntas följas av samtliga medarbetare, förtroendevalda, volontärer och samarbetspartners, vilka nedan benämns som *IR Sveriges representant*³:

- Chefer och ledande personal bör främja en kultur som säkerställer att barn lyssnas på och respekteras som individer.
- IR Sveriges representant skall behandla barn med respekt och erkänna deras rätt till integritet.
- IR Sveriges representant skall inte favorisera särskilda barn.
- IR Sveriges representant får inte göra rasistiska, suggestiva eller sexistiska anmärkningar.
- IR Sveriges representant skall planera och organisera projektaktiviteter så att riskerna minimeras.
- IR Sveriges representant får inte spendera tid ensam med barn - de måste planera aktiviteter så att fler än en person är närvarande eller åtminstone att andra människor är inom syn- och hörhåll.
- Så mycket som möjligt bör IR Sveriges representant se till att förälder eller vårdnadshavare är närvarande när de interagerar med barnet.
- IR Sveriges representant får inte övernatta i samma rum som ett barn.
- IR Sveriges representant får inte göra saker för barn av personlig karaktär som barnet klarar av att göra själv.
- IR Sveriges representant får inte ha olämplig fysisk kontakt med barn.
- IR Sveriges representant får inte bagatellisera eller överdriva övergrepp mot barn.
- IR Sveriges representant måste se till att alla disciplinära åtgärder är icke-våldsamma och inte förödmjucar barn.
- IR Sveriges representant får inte ta bilder av barn som är skadliga eller uttryckliga och undergräver barnets värdighet.
- IR Sveriges representant skall inte försätta sig själva i situationer där de kan bli felaktigt anklagade för något.
- IR Sveriges representant skall komma ihåg att någon annan kan feltolka sina handlingar, oavsett hur goda deras avsikter är.

I relation till sexuell exploatering följer IR Sverige de grundläggande principerna i FN:s *Arbetsgrupp för att förebygga sexuell exploatering och misshandel i Humanitära kriser 2002*. Dessa gäller för genomförande av projekt för barn, familjer och samhällen, oavsett om det finns en nödsituation eller inte:

³ Internationella konsulter som anlitas av IR Sverige skall ta del av och följa de riktlinjer och processer gällande Safeguarding som anges i IRWs Safeguardingpolicy.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

- Sexuell exploatering och misshandel utfört av IR Sveriges representanter innebär grov misskötsel och är därför skäl för uppsägning.
- Sexuell aktivitet mellan barn och IR Sveriges representant är förbjuden, oavsett ålder. Felaktig tolkning av ett barns ålder innebär inte ett försvar.
- Alla typer av förhållanden, inklusive sexuella förhållanden, mellan IR Sveriges representant och barn eller andra mottagare av IR Sveriges stöd är strängt förbjudet eftersom de är baserade på ojämlika maktförhållanden; sådana relationer skulle undergräva vår integritet att arbeta för att hjälpa utsatta och skulle innebära grov misskötsel.
- Om IR Sveriges representant upplever oro eller misstankar angående sexuella övergrepp eller exploatering genomförda av en kollega, oavsett om denne är IR Sveriges personal eller ej, måste detta rapporteras enligt IR Sveriges rapporterings-/anmälningsprocesser, se rubrik *Rapporteringsförfarande* nedan.

IR Sverige rapporterar till berörda myndigheter om någon medarbetare, förtroendevald, volontär eller samarbetspartner bryter lagen när det gäller alla aspekter av våld, kränkningar eller utnyttjande av barn.

6. Ordlista - övriga begrepp relaterade till Safeguarding

Området Safeguarding innehåller en mängd begrepp. För att säkerställa att vi i vår verksamhet ger det skydd som vi i denna policy definierar samt för att fastställa, minimera och undvika situationer där medarbetares, förtroendevaldas, volontärers och samarbetspartners beteende kan missuppfattas är en förutsättning att vi alla delar samma förståelse av dess innebörd. Denna ordlista har tagits fram med detta syfte.

6.1 Safeguarding

Det ansvar organisationer har för att se till att deras personal, verksamhet och program inte skadar barn, ungdomar och personer i riskzonen, och att de inte utsätter dem för risker för våld, övergrepp och utnyttjande. Det innebär även att medarbetare, förtroendevalda, volontärer och samarbetspartners skyddas mot de här riskerna. Safeguarding handlar om ansvaret att som organisation säkerställa genom policys och rutiner att inte medverka till att någon skadas inom den egna verksamheten. Man skulle kunna formulera det som att Safeguarding är ett skydd från oss själva.

6.2 Protection

Det relaterade begreppet *Protection* är en del av Safeguardingprocessen. Det fokuserar på att skydda individer som har identifierats lida eller som sannolikt lider. Det handlar om åtgärder och insatser som görs som respons på när någon har kommit till skada. Det handlar om att skydda mot eller reagera på skada som har uppkommit på grund av omständigheter,

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

förutsättningar eller aktörer i omvärlden. Man skulle kunna formulera det som att det är våra insatser och agerande i att skydda utsatta personer - från omvärlden.

6.3 Child Safeguarding

Det ansvar organisationer har för att se till att deras personal eller deras verksamhet och program inte skadar barn, och att de inte utsätter barn för risker för våld, övergrepp och utnyttjande. En organisation skall säkerställa att de inte exponerar barn för risken för skada och misshandel och att oro för barns säkerhet i de samhällen där organisationen verkar rapporteras till lämpliga myndigheter. Child Safeguarding handlar om ansvaret att som organisation säkerställa genom policys och rutiner att inte medverka till att barn skadas; man skulle kunna formulera det som att det är ett skydd från oss själva.

6.4 Child Protection

Child protection är en del av Safeguardingprocessen. Det fokuserar på att skydda individer som har identifierats lida eller som sannolikt lider. Det handlar om åtgärder och insatser som görs som respons på när barn har kommit till skada. Det är förebyggande arbete för, och reaktion på, övergrepp, vanvård, utnyttjande och våld mot barn och hänvisar till barns rättigheter. Begreppet beskriver åtgärder inklusive information och påverkansarbete för att stärka lagar, politik och system som är utformade för att skydda barn. Det handlar om att skydda mot eller reagera på skada som har uppkommit på grund av omständigheter, förutsättningar eller aktörer i omvärlden. Man skulle kunna formulera det som att det är våra insatser och agerande i att skydda barn - från omvärlden.

6.5 Barn

En person under 18 år.

6.6 Personer i riskzonen

Är en person som har behov av vård och stöd. En person som upplever eller riskerar att utsättas för övergrepp eller försummas, och som på grund av att de är i behov av vård och stöd inte kan skydda sig själva. Det kan därmed inbegripa samtliga personer som får stöd genom IR Sveriges insatser. Ibland refereras även människor i riskzonen till 'sårbar vuxen': en person som är eller kan vara i behov av vård på grund av mentala eller fysiska funktionshinder, ålder eller sjukdom och som är eller kan vara obenägen att ta hand om eller skydda sig själv mot avsevärd skada eller exploatering. Det kan vara personer i alla olika ålderskategorier (inklusive äldre med särskilt med omvårdnadsbehov, personer med intellektuella funktionsnedsättningar, mf.l.)

6.7 Unga personer

Unga personer är individer i åldrarna 15-24 år.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

6.8 PSEA (Protection against Sexual Exploitation and Abuse)

Skydd mot sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp är en term som används av FN och icke-statliga organisationer (*Non-Governmental Organisations, NGOs*) för benämning av åtgärder som vidtagits för att skydda barn, ungdomar och utsatta människor från sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp av egen personal, företrädare och tillhörande personal.

6.9 Sexuellt utnyttjande/exploatering

I enlighet med FN: s generalsekreterares bulletin (ST/SGB/2003/13) definieras sexuell exploatering som misshandel av en ställning med differentiell makt, sårbarhet eller förtroende för sexuella ändamål; detta inkluderar att tjäna pengar, socialt eller politiskt från sexuell exploatering av en annan. Sexuella övergrepp definieras som den faktiska eller hotade fysiska intrång av sexuell karaktär, inklusive olämplig beröring, med våld eller under ojämlika förhållanden eller tvångsförhållanden.

6.10 Världighet på jobbet

IR Sverige har åtagit sig att skapa och upprätthålla en kultur där all personal har rätt att behandlas med världighet, respekt och ha lika möjligheter. IR Sveriges värderingar, som är inspirerade av den islamiska tron, och det förtroende och det ansvar som investerats i oss av våra givare, kräver att vi arbetar enligt högsta moraliska och etiska standarder. Vi skall agera som förebilder genom våra handlingar och beteenden vilket bland annat beskrivs i vår Arbetsmiljöpolicy och vår Mångfalds- och Likabehandlingspolicy, (inklusive IR Sveriges riktlinjer för att förebygga och förhindra trakasserier'). Trakasserier, mobbning och kränkningar är enligt Diskrimineringslagen olagliga. Syftet med Arbetsmiljöpolicy och vår Mångfalds- och Likabehandlingspolicy är att beskriva ramverket där detta skall uppnås samt att beskriva hur fall av trakasserier och mobbning på arbetsplatsen hanteras av organisationen.

6.11 Förmånstagare

Någon som tar emot stöd eller hjälp. Alternativt medlem av den drabbade befolkningen i ett område som IR stöder, person som vi försöker hjälpa, person som drabbats av kris eller rättighetshavare.

6.12 Uppförandekod

Uppförandekod/beteende är ett avtal om uppföranderegler för en grupp eller organisation. IR Sverige har en intern uppförandekod som gäller för alla medarbetare (se nedan under rubrik *Relaterade policys och styrdokument*). Underlåtenhet att följa uppförandekoden kan leda till disciplinära åtgärder.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

6.13 Överlevande eller offer

En person som på något sätt har utnyttjats, sexuellt eller på annat sätt skadats, trakasserats eller misshandlats på något sätt. Termen "överlevare" representerar styrka, motståndskraft och förmåga att överleva. I detta dokument används till största delen termen "offer", eftersom offret för den påstådda gärningsmannens handlingar avses. Denna term är dock inte avsedd att förminska personens värdighet eller handlingsfrihet som individ.

6.14 Safeguardinganmälan

En anmälan som tagits upp av någon som själv har bevittnat eller upplevt ett misslyckande av IR Sverige eller dess företrädare att uppfylla våra värderingar, uppförandekod eller organisatoriska policys och/eller uppmärksammas på sådana oegentligheter av andra.

6.15 Klagomålsmekanism eller –förfarande

Processer som gör det möjligt för och uppmuntrar individer att rapportera klagomål som bryter mot IR Sveriges policy eller uppförandekod. Dessa mekanismer omfattar rapporteringsformulär, visselblåsningspolitik och utsedda kontaktpunkter (se IR Sveriges policy för motverkande av oegentligheter samt dokumentet IRs klagomålsförfaranden).

6.16 Ärendehantering

Att följa lämpliga och uppsatta riktlinjer och rutiner för att fastställa resultatet av en rapport eller en utredning om sexuellt utnyttjande och övergrepp av alla former.

6.17 Incident

En *incident* är en händelse eller handling som innebär ett brott mot Safeguardingpolicyn enligt definitionen under avsnittet *IR Sveriges ramverk för Safeguarding - Vad är övergrepp och kränkningar?*

6.18 Tillbud

Ett *tillbud* är en händelse, handling, beteende, rutiner eller arbetssätt som slutade väl och alltså inte denna gång innebar ett brott mot policyn men som skulle kunna leda till det i framtiden. Ett förhållande eller agerande som innebär en risk för brott mot policyn.

6.19 Konfidentialitet

Begränsad tillgång till och spridning av information. Konfidentialitet bidrar till att skapa en miljö där vittnen och personal är mer villiga att berätta om sina versioner av händelser och bygger förtroende för systemet och organisationen.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

6.20 Klagande

En person som framför ett klagomål eller gör en anmälan. Detta kan omfatta en överlevare av sexuellt utnyttjande, övergrepp och skada eller någon som blir medveten om oegentligheter.

6.21 Feedback

Den information som skickas till en enhet (individ eller grupp) om dess tidigare beteende så att enheten kan anpassa, utveckla eller bibehålla sitt nuvarande och framtida beteende för att uppnå önskat resultat.

6.22 Kontaktpunkt

En utsedd person på IR Sverige som ansvarar för att stödja ledningen vid genomförandet av Safeguardingregler samt att ta emot och hantera Safeguardingproblem och -klagomål.

6.23 Visselblåsning

Organisatorisk process och rutin som hjälper och stöder personalen att rapportera oro eller misstankar om tjänstefel av kollegor.

6.24 Utbildning

IR Sveriges medarbetare och representanter måste delta i obligatorisk safeguardingutbildning innan de har direkt eller indirekt kontakt med barn, ungdomar och människor i riskzonen. Om en roll innebär direktkontakt med människor i alla åldrar och förmågor krävs utbildning i alla relaterade policyer.

7. Safeguarding och uppförandekod

IR Sverige har nolltolerans mot alla typer av våld, sexuellt utnyttjande och kränkningar. IR Sveriges medarbetare, förtroendevalda, volontärer och samarbetspartners som direkt eller indirekt arbetar med barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen måste följa *IR Sveriges Safeguarding policy*.

7.1 Uppförandekod

På IR Sverige arbetar vi för att mildra lidande för människor världen över. Vår värdegrund bygger på alla människors lika värde, samt avståndstagande från alla former av diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier, kränkande särbehandling med mera.

På IR Sverige är vi många medarbetare, och vi är olika. Relationen mellan medarbetare och till våra finansörer, myndigheter, institutioner och partner bygger på förtroende. Om vi vill behålla detta förtroende så krävs det att våra medarbetare förstår vikten av att alltid agera professionellt och behandlar varandra och de ovannämnda aktörerna med respekt.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

Denna uppförandekod är både ett verktyg och en vägledning i det dagliga arbetet på kansliet. Syftet är att skapa en bra arbetsmiljö för alla medarbetare, samt förtydliga medarbetarnas ansvar och vad som förväntas av dem. Som anställd på IR Sverige ställer man upp på följande:

- Man ska alltid föregå med gott exempel, samt ha ett professionellt bemötande när man representerar IR Sverige
- Man får aldrig äventyra allmänhetens eller våra partners förtroende för IR Sverige.
- Man agerar professionellt i sitt sätt att kommunicera.
- Man delar med sig av information och erfarenheter.
- Man ska respektera sina medarbetares tid och arbete.
- Man får aldrig mobba, utesluta eller sprida rykten om sina medarbetare.
- Man ska behandla sina kollegor med respekt och hänsyn avsett bakgrund.
- Man ska visa samarbetsvilja gentemot kollegor och chefer, samt ta ansvar för arbetsuppgifter som har blivit fördelade till en.
- Man ska bidra till ett gott arbetsklimat.
- Som anställd på IR Sverige förväntas man informera till närmaste chef, annan chef, skyddsombud eller facklig representant om diskriminering och mobbing uppstår.
- På IR Sverige pratar vi med varandra inte om varandra.

Diskriminering och brott mot denna uppförandekod kan medföra disciplinära åtgärder, och kan i värsta fall vara skäl till uppsägning.

8. Vilka konkreta roller och ansvar innebär policyn?

För IR Sveriges medarbetare, volontärer, förtroendevalda, samarbetspartners eller övriga representanter innebär policyn följande konkreta beteenden. De skall:

- Behandla barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen med respekt och integritet och erkänna deras rätt till privatliv.
- Behandla barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen som individer och med respekt, oavsett personens hudfärg, kön, religion, språk, religion, politisk eller annan uppfattning, etniskt eller socialt ursprung, funktionsvariation, sexuell läggning eller annan status.
- Medarbetare, volontärer, förtroendevalda eller samarbetspartners på IR Sverige får inte spendera tid ensam med ett barn, ungdom, ung person eller personer i riskzonen som de träffar i IR Sveriges verksamhet. Vid planering av aktiviteterna ska det ingå att det ska finnas minst en annan vuxen närvarande eller åtminstone så att andra vuxna är inom syn- och höravstånd. Medarbetare, volontärer, förtroendevalda och samarbetspartners skall ej övernatta i samma rum eller säng som ett barn, ungdom, ung person eller person i riskzonen som ingår i IR Sveriges verksamhet. Respektera ett barns, ungdom, ung person eller persons i riskzonens integritet och aldrig kränka dennes fysiska och psykiska hälsa.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

- Aldrig utsätta barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen för situationer som det ej kan förstå eller är moget för och inte kan ge samtycke till.
- Aldrig inleda relationer med barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen som anses vara utnyttjande eller kränkande.
- Aldrig inleda en relation eller sexuell kontakt med ett barn, ungdom, unga personer och personer i riskzonen som deltar i IR Sveriges verksamhet.
- Medarbetare, volontärer, förtroendevalda och samarbetspartners får inte ta bilder på barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen på ett sätt som skadar eller undergräver deras värdighet och integritet. Inga bilder får tas utan barnets, ungdomens, vårdnadshavarens, den unga personens och personers i riskzonen godkännande. Syftet med bilderna måste kommuniceras till barnet, vårdnadshavaren ungdomen, den unga personen och personen i riskzonen och samt godkännas av samtliga involverade.

9. Vilka konkreta åtgärder behöver varje individ vidta för att efterleva policyn?

IR Sveriges, medarbetare, volontärer, förtroendevalda, samarbetspartners eller övriga representanter behöver vidta följande åtgärder för att efterleva policyn:

- Agera i enlighet med denna policy i samband med IR Sveriges verksamhet.
- Underteckna och godkänna policyn vid anställning eller uppdrag för att visa att de tagit del av den och förstått dess innebörd och att de kommer att agera i enlighet med den.
- Känna till vart de ska vända sig vid misstankar om övergrepp och försäkra sig om att misstankarna utreds.
- Alltid ta misstankar om kränkningar, sexuella övergrepp och våld mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen på allvar.
- Samarbeta fullt ut och under tystnadsplikt vid utredningar av misstankar och anklagelser.
- Ta del av en obligatorisk introduktion av policyn vid anställning eller uppdrag.
- Alltid arbeta med att fastställa, minimera och undvika situationer där medarbetarens beteende kan missuppfattas.

10. IR Sveriges ansvar och rollfördelning i organisationen

IR Sveriges ansvar är att säkerställa att alla som arbetar med barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen direkt eller indirekt i samband med IR Sveriges verksamhet ska ta del av IR Sveriges Safeguarding policy. Ansvaret för policyns efterlevnad fördelas enligt följande på organisationens på olika roller.

10.1. Styrelsens ansvar och roll

IR Sveriges styrelse ansvarar för att säkerställa att överträdelser mot Safeguarding policyn klarläggs i enlighet med rapporteringsprocesser enligt nedan. Styrelsen har en skyldighet att se till att organisationen vidtar rimliga åtgärder för att förhindra alla typer av våld och utnyttjande

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

inklusive sexuellt utnyttjande och kränkningar mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen. Detta innefattar att:

- Ha det primära ansvaret för policyn vilket bland annat inkluderar ansvar för att se över och uppdatera policyn vid behov.
- Säkerställa att IR Sverige agerar i barns, ungdomars, unga personers och personers i riskzonen bästa intresse.
- Se till att det finns adekvata skyddsåtgärder och att ramverken är effektiva.
- Säkerställa att organisationen tar ansvar och agerar på ett lämpligt och effektivt sätt vid rapportering om våld, sexuellt utnyttjande och kränkning mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen.
- Utse personer som ska övervaka genomförandet av policyn i organisationen och vara stöd för medarbetare, volontärer, förtroendevalda och samarbetspartners.
- Utse personer inom organisationen som ska följa upp implementeringen av policyn inom organisationen.
- Ansvara för att upprätta en rapporteringsprocess som ska utreda kränkningar, våld och sexuella övergrepp mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen.
- Vara uppmärksamma på kränkning, våld och övergrepp mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen.

10.2 Styrelseordförandes ansvar och roll

IR Sveriges styrelseordförande skall, i de fall en anmälan gäller en incident eller tillbud där Generalsekreteraren är inblandad, ansvara för att besluta om hur anmälningsprocessen ska gå till och om den ska ske internt, externt eller, om det omfattar en brottslig karaktär, och därmed ska rapporteras till polis.

10.3 Generalsekreterarens ansvar och roll

Generalsekreteraren ansvarar för att övervaka policyns tillämpning. Det innebär bland annat att säkerställa att samtliga medarbetare, volontärer, förtroendevalda och samarbetspartners har tagit del av och är medvetna om policyn samt att en säker process för att rapportera och registrera övergrepp och kränkningar finns. Generalsekreterarens ansvar innebär att:

- Se till att policyn upprätthålls som en prioritet inom organisationen.
- Tillsätta nödvändiga resurser och stöd för att uppfylla policyn inom organisationen.
- Säkerställa att samtliga avdelningschefer har tagit del av och genomgått utbildning i policyn.
- Upprätta säkra processer för att rapportera och registrera kränkningar och övergrepp mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen.
- Ansvara för att besluta om hur anmälningsprocessen ska gå till i varje enskilt fall – om den ska ske internt, externt eller, om det omfattar en brottslig karaktär, och därmed ska

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

rapporteras till polis. I de fall en anmälan gäller en incident eller tillbud där Generalsekreteraren är inblandad, skall Styrelseordföranden ta över detta ansvar.

- Övervaka tillämpningen av policyn.
- Vara uppmärksam på kränkning, våld och övergrepp mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen.

10.4 Avdelningschefers ansvar och roll

Ansvarig avdelningschef (alternativt rekryterande chef - vid rekryteringar eller anbudsprocesser för uppdrag) ansvarar för att säkerställa att organisationer som samarbetar med IR Sverige vars medarbetare har kontakt med barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen ska informeras om och genom signatur godkänna samt följa Safeguardingpolicyn. Ansvarig avdelningschef alternativt rekryterande chef skall:

- Ansvara för att avdelningens medarbetare är medvetna om sin roll och sitt ansvar för policyn och dess efterlevnad.
- Ansvara för att riskbedömningar görs för projekt och aktiviteter som sker direkt eller indirekt med barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen.
- Ansvara för genomförandet av utbildning av policyn vid introduktion av ny medarbetare.
- Ansvara för att utbildning av policyn sker vid rekrytering av volontärer.
- Ansvara för att utbildning av policyn sker för samarbetspartners.
- Säkerställa att avdelningens medarbetare har rätt information om vilka processer som gäller vid rapportering av kränkningar, våld och övergrepp mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen.
- Vara uppmärksamma på kränkning, våld och övergrepp mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen.
- Vara informerade om hur rapporteringsprocessen går till och vart man vänder sig för att rapportera övergrepp mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen.

10.5 HR:s ansvar och roll

HR har ansvar för att säkerställa att Safeguarding praktiskt tillämpas i såväl rekryteringsprocessen som introduktionsprocessen av nya medarbetare. HRs ansvar innebär att:

- Begära utdrag ur polisens belastningsregister vid nyanställningar.
- Informera om utbildning av medarbetare, volontärer, förtroendevalda och samarbetspartners.
- Lyfta policyn i introduktionsutbildningar och vid uppföljande utbildningar.
- Ansvara för ett konfidentiellt arkiv av eventuella anmälningar i enlighet med gällande lagstiftning.
- Vara uppmärksam på kränkning, våld och övergrepp mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

- Ansvara för att information om rapporteringsprocess för anmälningar av övergrepp mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen finns tillgänglig för samtliga medarbetare.

10.6 Övriga medarbetares ansvar och roll

- Fullfölja organisationens riktlinjer och arbete enligt policyn.
- Delta i utbildning om Safeguarding samt efter deltagande i utbildning samt därefter signera dokument som intygar genomgången utbildning.
- Vara uppmärksamma på kränkning, våld och övergrepp mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen.
- Vara informerad om hur rapporteringsprocessen går till och vart man vänder sig för att rapportera övergrepp mot barn.

10.7 Volontärernas ansvar och roll

- Delta i utbildning om Safeguarding.
- Vara uppmärksamma på kränkning, våld och övergrepp mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen.
- Vara informerad om hur rapporteringsprocessen går till och vart man vänder sig för att rapportera övergrepp mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen.

10.8 Förtroendevaldas ansvar och roll

- Delta i utbildning om Safeguarding.
- Vara uppmärksamma på kränkning, våld och övergrepp mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen.
- Vara informerad om hur rapporteringsprocessen går till och vart man vänder sig för att rapportera in övergrepp mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen.

10.9 Ambassadörers roll

- Delta i utbildning om Safeguarding.
- Vara uppmärksamma på kränkning, våld och övergrepp mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen.
- Vara informerad om hur rapporteringsprocessen går till och vart man vänder sig för att rapportera in övergrepp mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen.

10.10 Samarbetspartners ansvar och roll

- Delta i utbildning om Safeguarding.
- Vara uppmärksamma på kränkning, våld och övergrepp mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

- Vara informerad om hur rapporteringsprocessen går till och vart man vänder sig för att rapportera in övergrepp mot barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen.

10.11 Den enskildes ansvar och roll

IR Sveriges medarbetare, volontärer, förtroendevalda eller samarbetspartners som misstänker, bevittnar eller blir informerade om överträdelser av policyn skall:

- Omedelbart anmäla incident eller tillbud via formuläret på IR Sveriges hemsida eller i pappersform nedan (se rubrik 'Rapporteringsformulär'), där du om du vill, kan välja att vara anonym.
- Beskriva ärendet och eller riskerna genom att svara på formulärets frågor.
- Alternativt, omedelbart ta kontakt med IR Sveriges utsedda kontaktperson för Safeguarding eller med berörd chef och tillsammans med dem fastställa hur man ska gå vidare med informationen.
- Inte sprida eller föra uppgifterna vidare till andra inom eller utanför organisationen om det inte är en del av anmälningsprocessen.

Våld, sexuellt utnyttjande och kränkning genomfört av IR Sveriges medarbetare, volontärer, förtroendevalda eller samarbetspartners är en grov handling och skäl för uppsägning av anställning samt kan leda till polisanmälan. Misstankar om sexuella övergrepp, utnyttjande eller kränkningar av barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen måste rapporteras omedelbart enligt policyn.

10.12 Ansvarig: Valberedningens ansvar och roll

IR Sveriges valberedning ansvarar för att Safeguardingpolicyn är en tydlig del i rekryterings- och introduktionsprocessen av förtroendevalda. Valberedningens ansvar innebär att:

- Informera kandidater om policyn vid rekrytering av förtroendevalda.
- Begära utdrag ur polisens belastningsregister vid nytillsättande av förtroendevalda.
- Kontakta HR för utbildning i policyn av förtroendevald före dennes tillträde.

11. Safeguarding i praktiken - Hur arbetar vi konkret med Safeguarding inom respektive avdelning?

11.1 Generellt i IR Sveriges organisation

IR Sverige arbetar på en mängd olika sätt för att säkerställa att barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen är trygga, respekterade och värderade oavsett vilka de är eller vilka deras omständigheter är. Att de inte utsätts för våld, kränkningar och utnyttjanden. Nedan följer en sammanställning av hur vi arbetar inom med Safeguarding inom respektive avdelning.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

11.2 Administrativa avdelningen

Administrativa avdelningen har det övergripande ansvaret för Safeguarding vad gäller urvalsprocessen vid anställningar - att säkerställa att Safeguarding ingår som en del av introduktionen av nya medarbetare samt att säkerställa att befintliga medarbetare tar del av Safeguardingutbildning och att den upprepas regelbundet.

Rekrytering och anställning av nya medarbetare

Safeguarding ingår som en obligatorisk del i IR Sveriges rekryteringsprocess genom bakgrundskontroll av nya medarbetare.

Anställning - utdrag ur polisens belastningsregister

Som en del i rekryteringsprocessen skall nya medarbetare som i sitt arbete kommer i kontakt med barn ungdomar, unga personer och personer i riskzonen, innan anställningskontrakt signeras, lämna ett utdrag ur polisens belastningsregister.

Introduktion för nya medarbetare

Syftet med IR Sveriges Introduktionsprocess är att introducera nya medarbetare till vår organisation och verksamhet. Safeguarding är en del av introduktionsprocessen där samtliga nya medarbetare genomgår en safeguardingutbildning i vår policy, där safeguardingbegreppet går igenom samt ansvar, roller och hur anmälan går till.

Utbildning av samtliga medarbetare

Samtliga medarbetare på IR Sverige skall ta del av utbildning i vår Safeguardingpolicy, vilken upprepas kontinuerligt.

11.3 Internationella avdelningen

Internationella avdelningens insatser utgår från IRWs 'Do No Harm' principer samt förbinder sig till *Core Humanitarian Standards (CHS)* för humanitära insatser och *Rättighetsprinciperna* (se *Relaterade policys och styrdokument*) i utvecklingssamarbete. Internationella avdelningen verkar för att våra insatser skall vara trygga och säkra för barn och vuxna. Utformningen av våra verksamheter följer rutiner och metoder som säkerställer att varje individ i målgruppen skall skyddas mot alla former av kränkningar, fysisk eller psykisk skada och sexuella övergrepp. Detta görs genom en omfattande riskbedömning för att identifiera de externa och interna risker som målgrupper utsätts för i insatsområdet, samt hur dessa risker påverkas av genomförandet av IR Sveriges insatser. I riskbedömningen ingår även att identifiera om insatsen i sig, eller personalen hos våra partners som genomför insatserna, kan orsaka situationer som innebär att målgruppen utsätts för risker eller skada. Riskbedömningen skall även innehålla åtgärder för att eliminera eller begränsa sådana risker.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

Säker programdesign

Internationella avdelningen har följande interna rutiner för att säkerställa Safeguarding på alla nivåer av våra insatser:

- Säkerställa att våra partners har tydliga rutiner för efterlevnad av *Do no harm*-principerna, Core Humanitarian Standards (CHS) eller rättighetsprinciperna samt ramverk för skydd mot sexuellt utnyttjande och övergrepp enligt IASC (Inter-Agency Standing Committee).⁴
- Genomföra en omfattande analys vid projektdesign för att identifiera safeguarding/skyddsrisiker i insatsområden eller riskerna som kan orsakas av våra insatser.
- Tillsammans med partners ta fram åtgärdsplan för att förebygga de identifierade riskerna så att målgruppen inte utsätts för skada, utnyttjande, eller andra kränkningar av deras rättigheter i våra insatser.
- Kontinuerlig uppföljning av partnerorganisationers implementering av åtgärdsplan/riskhanteringsplan för safeguarding i våra insatser.
- Följa upp partnerorganisationers rapportering och dokumentering av safeguarding/skyddsfrågor samt dokumentering av lärdomar och bästa praxis.
- Genom fältresor följa upp partnerorganisationers implementering av safeguarding-åtgärdsplan för insatsen och efterlevnad av IRWs Safeguardingpolicy (se *Övriga relaterade dokument och referenser* nedan).

Riktlinjer för IR Sveriges personal i samband med fältresor

Vid resor till fält förpliktar sig IR Sveriges personal till följande:

- Säkerställa att uppdragsbrevet för fältresor innehåller efterlevnad av IR Sveriges Safeguardingpolicy. Uppdragsbrevet ska godkännas av närmaste chef.
- Under fältvistelsen skall IR Sveriges personal efterleva IR Sveriges uppförandekod, värderingar, etiska riktlinjer, och Safeguarding policy, vilket inkluderar uppföljning av incidenter eller tillbud i våra internationella projekt som IR Sveriges medarbetare, volontärer, förtroendevalda eller samarbetspartners får kännedom om.

11.4 Nationella avdelningen

Nationella avdelningens syfte är att förbättra livsvillkoren för utsatta grupper i Sverige. Avdelningen bildades som svar på den samhällssituationen som rådde i slutet av 2015, men visst arbete för utsatta i Sverige har utförts av IR Sverige sedan organisationens start.

Fokus i vårt arbete är nyanlända och asylsökande samt papperslösa och hemlösa, varav många kommer från en situation där de sökt uppehållstillstånd och fått avslag, medan en del är tredjelandsmedborgare, personer som är utanför arbetsmarknaden eller personer som inte

⁴ <https://interagencystandingcommittee.org> - IASC six core principles relating to sexual exploitation and abuse sept 2019

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

kunnat få stöd från samhället. Många av dem som vi stödjer är barn och unga, men vi har även fått kontakt med en växande grupp äldre. Safeguarding är jämte jämställdhetsintegrering en av grundprinciperna i vårt nationella arbete.

Riktlinjer för medarbetare vid IR Sveriges sociala stödarbete

För medarbetare och volontärer som i sitt arbete ger socialt stöd till behövande har Nationella avdelningen tagit fram riktlinjer för att skydda barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen från att utsättas för våld eller kränkningar från medarbetare eller representanter för IR Sverige:

- Vi begär utdrag ur polisens belastningsregister från alla våra medarbetare och volontärer som arbetar i kontakt med barn eller personer i utsatt ställning.
- Vi är tydliga om att vi har tystnadsplikt i allt annat utom om det finns en misstanke om ett sexualbrott, våldsbrott eller annat brott mot en person eller grupp.
- Vi går aldrig in ensamma hem till någon.
- Vi befinner oss aldrig ensamma med en stödsökande i ett rum eller utrymme utan insyn, vi stänger inte dörren till ett rum där vi arbetar med rådgivning, utom om det finns glasdörrar eller fönster i rummet som vetter mot korridor eller annat rum.
- Vi undviker att ge råd i en korridor eller allmän plats av respekt för stödsökandes integritet. Vi bokar istället en tid för ett möte i ett rum där rådgivningen kan ske på ett professionellt sätt; så att rådgivningssituationen blir trygg och missförstånd undviks.
- Vi dokumenterar vem som fått stöd, vem som gett stöd, vilken typ av stöd samt datum och tid.
- Vi ringer inte till våra stödsökande utanför arbetstid utom om det är ett akutläge och vi kommit överens med den stödsökanden om att vi ska ringa.
- Vi dokumenterar samtalet med anteckning om person, tid och ärende och vem som tagit emot samtalet.

Information till mottagare av stöd från IR Sverige

De som mottar stöd från IR Sverige skall informeras om vår Safeguardingpolicy, vilka rättigheter de har och hur de anmäler brott eller misstanke om brott mot de riktlinjer som anges i Safeguardingpolicyn. Det görs genom information vid stödtilfället om möjlighet att kontakta oss via hemsidan för att lämna in klagomål eller anmälan om misstanke om oegentligheter. Då informera vi även om att brott mot svensk lag skall polisanmälas.

11.5 Insamlings- & Kommunikationsavdelningen

Insamlings & Kommunikationsavdelningen samlar genom företag, föreningar och allmänheten in medel till de projekt som är riktade till behövande samt ansvarar för kommunikation och påverkansarbete om IR Sveriges verksamhet. I vårt uppdrag verkar vi för att ge människor vi träffar en plattform att göra sina röster hörda för upplysa allmänheten om människors situation

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

och livsöden, hur de påverkas av pågående kriser. Vi verkar även för att bilda opinion och skapa debatt i syfte att uppmärksamma och påverka beslut som rör människor och för att stärka demokrati och mänskliga rättigheter.

Kommunikation och dokumentation av vår verksamhet

Bild, film och text är de verktyg vi använder för att förmedla vårt budskap och för att bilda opinion i syfte att stärka demokrati och mänskliga rättigheter. Det är starka verktyg varför det är avgörande att vi använder dem ansvarsfullt och på ett sätt som säkerställer att barn, ungdomar, unga personer eller personer i riskzonen inte kommer till skada av. Det gör vi genom att utgå från principerna i vår Safeguarding policy, våra värderingar och etiska riktlinjer.

När vi träffar människor i utsatta situationer har vi mot denna bakgrund åtagit oss att:

- All IR Sveriges kommunikation skall ske på ett sätt som återspeglar våra värderingar och etiska riktlinjer och hjälper oss att uppnå våra organisatoriska mål. Alla visuella medier, inklusive foton och videor som producerats eller används av IR Sverige, kommer att försöka fånga och förmedla verkligheten på ett sanningsenligt sätt utan överdrift, stereotyper eller politiska ställningstagande i ett försök att förbättra livet för dem som behöver hjälp och stöd. IR Sveriges visuella medier skall värna om individers och gruppers värdighet och integritet samt vara lyhörda för deras önskemål.
- Vi kommer att försöka visa deras liv i ett sammanhang, fånga deras individualitet där det är möjligt och inkludera andra aspekter av deras liv utöver deras lidande. I synnerhet kommer vi att förmedla deras motståndskraft, hopp och åsikter och ge dem en röst med direkta citat. IR Sverige kommer säkerställa att personerna i våra visuella media inte besväras under processen eller därefter, som ett resultat av hur foton eller videor används. Vi kommer att vara särskilt försiktiga när vi presenterar utsatta människor inklusive barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen och de vars säkerhet kan vara i fara om de identifieras. För ytterligare information och riktlinjer, se IRWs *Photo and Video Ethics Policy* under rubrik *Övriga relaterade dokument och referenser* nedan.

Våra volontärer

Volontärer möjliggör för oss att hjälpa fler och nå fler som är i behov av hjälp. I de fall våra volontärer (inklusive våra *Ambassadörer*) kommer i kontakt med personer som får hjälp i vår verksamhet så genomgår de en introduktionsutbildning särskilt utformad för volontärer. Syftet med introduktionsutbildningen är att introducera dem till vår organisation och verksamhet. Safeguarding är en del av introduktionsprocessen där nya volontärer får en introduktion till safeguardingbegreppet och vad det innebär, vilket ansvar de har samt hur anmälan om misstänkt brott mot policyn går till. Efter genomgången utbildning skall de signera ett medgivande

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

12. Rapporteringsförfarande - vad, hur, när och varför skall jag anmäla?

12.1 Vad är anmälan, rapportering, orosanmälan och visselblåsning?

IR Sveriges anmälan- eller rapporteringsfunktion vad gäller safeguarding (kallas även *orsosanmälan* eller *visselblåsarfunktion*) finns till för dig som har misstanke om att ett barn, ungdom, ung person eller person i riskzonen far illa inom IR Sveriges verksamhet i Sverige eller i någon av våra verksamheter runt om i världen. Du kan också göra en anmälan om du själv är utsatt för kränkningar eller övergrepp inom verksamheten.

Som en del i det viktiga arbetet att upprätthålla barns, ungdoms, unga personers och personer i riskzonens säkerhet och hälsa inom organisationen, så har all personal inom IR Sverige rapporteringsplikt kring incidenter eller tillbud vad gäller barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen. Det skall finnas enkla vägar att rapportera eventuella kränkningar och övergrepp, eller misstanke därom, för samarbetspartners och privatpersoner, samt för de barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen som omfattas av våra program. För att sådan anmälan enkelt ska kunna göras finns ett digitalt anmälningsformulär på IR Sveriges hemsida samt anmälnings- eller rapporteringsformuläret nedan (vilka båda innehåller samma frågor).

Med verksamhet i cirka 40 länder världen över är det många människor som dagligen kommer i kontakt med våra program och de barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen som befinner sig där. Funktionerna för visselblåsning och orosanmälan är därför en viktig del i vårt arbete med skydd av de som mottar stöd från IR Sverige. Se även IR Sveriges rutin *Klagomålshantering*.

För anmälan av incidenter eller tillbud i vår svenska fältverksamhet eller övriga verksamhet i Sverige görs i och till vår egen organisation när överträdelser sker av Safeguardingpolicyn. Rapporteringen kan gå till på flera sätt: via rapporteringsformuläret på vår hemsida alternativt genom att kontakta närmsta chef/Generalsekreterare och/eller HR.

För incidenter eller tillbud i våra internationella projekt som IR Sveriges medarbetare, volontärer, förtroendevalda eller samarbetspartners får kännedom om skall rapportering göras enligt IRWs rapporteringsprocess för Safeguarding genom att använda formuläret *Islamic Relief Complaints Referral Form* (Bilaga 1 nedan) samt *informera* IR Sverige – i generella termer (det vill säga inte delge personuppgifter) om att en sådan anmäla är gjord genom IR Sveriges rapporteringsprocess (via digitala webformuläret eller pappersformuläret då du lämnar fält med personuppgifter tomma alternativt genom att direkt kontakta GS, HR, närmsta chef eller Styrelseordföranden).

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

12.2 Två olika typer av rapportering eller anmälan - incident och tillbud

IR Sverige har två typer av anmälan/rapportering; *incidentrapportering* och *tillbudsrapportering*. Båda typerna av anmälan görs genom att använda sig av anmälningsformuläret på IR Sveriges hemsida alternativt formuläret nedan (se rubrik *Rapporteringsformulär för incident respektive tillbud* nedan).

Med *incident* avses en händelse eller handling som innebär ett brott mot Safeguardingpolicyn enligt definitionen under avsnittet *IR Sveriges ramverk för Safeguarding - Vad är övergrepp och kränkningar?*

Ett *tillbud* är en händelse, handling, beteende, rutiner eller arbetssätt som slutade väl och inte denna gång innebar ett brott mot policyn men som skulle kunna leda till det i framtiden. Ett tillbud är ett agerande eller förutsättningar som innebär en risk för framtida brott mot policyn.

Incidentrapportering

Incidentrapporteringen görs till vår egen organisation när överträdelse av policyn sker. Om händelsen innebär ett brott mot svensk lag uppmuntras personen som gör anmälan även att göra en polisanmälan. Du skall göra en incidentrapportering (anmälan) när:

- Du blir vittne till, eller misstänker att, ett barn, ungdom, ung person eller person i riskzonen utsätts för skada, kränkning, diskriminering, någon form av fysiskt eller psykiskt våld, sexuellt övergrepp eller utnyttjande.
- Du får ta del av en anmälan.
- Ett barn, ungdom, ung person eller person i riskzonen berättar om kränkningar, våld och övergrepp.

Tillbudsrapportering

Tillbudsrapporteringen är ett verktyg för att säkerställa att IR Sverige är en plats som är både trygg och säker för barn, ungdomar, unga personer eller personer i riskzonen men också ett sätt för IR Sverige att arbeta långsiktigt med att förbättra verksamheten och rutinerna.

Målet med tillbudsrapporteringen är att försöka förbättra IR Sveriges verksamhet och minimera riskerna för att incidenter - det vill säga agerande, händelser eller förutsättningar som bryter mot policyn - uppkommer vid ett senare skede.

Du skall göra en tillbudsrapportering (/tillbudsanmälan) när:

- Du upptäcker brister inom IR Sveriges verksamhet som innebär en risk för brott mot policyn vid ett senare skede.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

12.3 Vad kan och skall jag anmäla eller rapportera?

Du skall omedelbart göra en anmälan om du har misstanke om att barn, ungdom, ung person eller en person i riskzonen far illa inom IR Sveriges verksamhet av medarbetare, förtroendevalda, volontärer, kontaktpersoner, mentorer, samarbetspartners, leverantörer etc. som handlar på ett sätt som innebär skada eller risk för skada. Det kan handla om att personen är utsatt för våld, sexuellt våld, känslomässiga övergrepp, försummelse, integritetskränkning eller dylikt, vilket bryter mot denna policy (se rubrik '4. IR Sveriges ramverk för Safeguarding - Vad är övergrepp och kränkningar?').

Du skall också anmäla om du själv är utsatt för kränkningar eller övergrepp av någon inom IR Sveriges verksamhet. Om din oro gäller korrupktion skall du istället rapportera enligt vår *Policy för att motverka oegentligheter*.

12.4 Varför skall jag anmäla?

IR Sverige jobbar aktivt med att upprätthålla och stärka vårt arbete med skydd av barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen inom verksamheten. Genom att göra en orosanmälan när du har misstanke om att barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen far illa, eller om du själv är utsatt, så bidrar du till att skyddet av barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen samt sätter stopp för att eventuell oegentlig behandling fortsätter.

12.5 Hur går anmälan till?

För att göra en anmälan går du in på anmälningsformuläret *Rapportera kränkningar och oegentligheter* på vår hemsida, alternativt fyller i formuläret nedan (se rubrik *Rapporteringsformulär för incident och tillbud*) och skickar per post enligt instruktionerna i formuläret. I formuläret ombeds du kategorisera och precisera det anmälan gäller. Vi ber dig vara så specifik du kan när du svarar på frågorna i formuläret, för att vi på bästa sätt ska kunna följa upp din anmälan och kunna vidta åtgärder för att säkerställa skydd för barn, ungdomar, unga personer och personer i riskzonen. Observera att du inte får sprida eller föra uppgifterna vidare till andra inom eller utanför organisationen om det inte är en del av anmälningsprocessen.

Du kan också anmäla genom att ta kontakt med IR Sveriges utsedda kontaktperson (se rubrik '*Kontaktuppgifter IR Sverige Safeguarding*') alternativt med ansvarig chef för den avdelning där incidenten eller tillbudet har inträffat eller med HR.

12.6 Kan jag som anmäler vara anonym?

Du kan välja att förbli anonym under hela rapporteringsprocessen. Om så önskas så avstå från att fylla i personuppgifter om uppgiftslämnaren i slutet av formuläret. Om du är anonym kan IR Sverige inte få eventuell ytterligare information från dig om ärendet som kan komma att behövas för att åtgärda incidenten eller tillbudet.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

12.7 Vem inom organisationen tar emot min anmälan?

Anmälningar som görs via formuläret på hemsidan tas emot av Generalsekreterare och HR, alternativt Styrelseordförande och HR. Det senare gäller om anmälan gäller händelse, agerande eller förutsättningar där Generalsekreterare är inblandad.

12.8 Vad händer med min anmälan efter det att jag rapporterat?

När IR Sverige fått in en anmälan av incident tas omgående en åtgärdsplan fram. Beroende på misstankens karaktär så vidtar vi de åtgärder som krävs internt men även eventuell extern rapportering till polis och relevanta myndigheter. Du som har anmält kan komma att bli kontaktad för ytterligare information. (Se rubrik 14. Uppföljning av incident eller tillbud). Information som registrerats i anmälan sparas tills saken är utredd, dock längst under tre månader. Därefter avidentifieras och sparas informationen under 1 år, eller annan rekommenderad tid.

Vid tillbudsanmälan informeras berörd avdelningschef som tillsammans med ansvarig för IR Sveriges Safeguardingpolicy tar fram en åtgärdsplan för att förändra förutsättningarna i verksamheten i enlighet med riskerna i det aktuella tillbudet.

13. Rapporterings-/anmälningsformulär för incident respektive tillbud

Rapportering eller anmälan av incidenter i vår svenska fältverksamhet eller övriga verksamhet i Sverige görs i och till vår egen organisation när överträdelser sker av Safeguardingpolicy. Rapporteringen kan gå till på flera sätt: via rapporteringsformuläret på vår hemsida alternativt genom att kontakta närmsta chef/Generalsekreterare och/eller HR.

Anmälan skall innehålla den information som efterfrågas i rapporteringsformuläret nedan (eller, om inte all information finns tillgänglig, den information som personen som anmäler känner till). Oavsett vilket alternativ att anmäla en incident eller ett tillbud som används så är det av största vikt att det görs omgående.

Anmälan som görs via webformuläret på vår hemsida går till Generalsekreterare och HR (alternativt HR och Styrelseordförande för incident/tillbud som involverar Generalsekreteraren).

För incidenter eller tillbud i våra internationella projekt som IR Sveriges medarbetare, volontärer, förtroendevalda eller samarbetspartners får kännedom om skall rapportering göras enligt IRWs rapporteringsprocess för Safeguarding genom att använda formuläret *Islamic Relief Complaints Referral Form* (Bilaga 1 nedan) samt informera IR Sverige – i generella termer (det vill säga inte delge personuppgifter) om att en sådan anmäla är gjord genom IR Sveriges rapporteringsprocess (via digitala webformuläret eller pappersformuläret då du lämnar

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

fält med personuppgifter tomma alternativt genom att direkt kontakta GS, HR, närmsta chef eller Styrelseordföranden).

13.1 Incident-/tillbudsrapportering svensk fältverksamhet och övrig verksamhet i Sverige

Var god markera om din anmälan gäller:

- **En incident:** En händelse eller agerande där ett barn, ungdom, ung person eller person i riskzonen utsatts för våld, övergrepp eller kränkningar.
- **Ett tillbud:** En händelse, handling, beteende, rutiner eller arbetssätt som slutade väl och inte denna gång innebar ett brott mot policyn men som skulle kunna leda till det i framtiden. Ett tillbud är ett agerande eller förutsättningar som innebär en risk för framtida brott mot policyn.

För tillbudsanmälan/-rapportering - gå vidare till fråga under rubrik 13.3 Tillbudsrapportering/-anmälan nedan.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

13.2 Incidentrapportering/-anmälan

Information om offret	Information om påstådda förövaren
Namn: [redacted]	Namn: [redacted]
Ålder: [redacted]	Ålder: [redacted]
Adress: [redacted]	Adress: [redacted]
Telefonnummer: [redacted]	Telefonnummer: [redacted]
Kön: [redacted] ☐ Vet ej	Kön: [redacted] ☐ Vet ej
Vårdnadshavare: (om anmälan gäller barn): [redacted]	Yrkesroll: [redacted]
Har den som blivit utsatt gett sitt samtycke till att anmälan görs: ☐ Ja ☐ Nej	
Datum och tid vid incidenten: [redacted] ange datum [redacted] ange tid	Var inträffade incidenten: [redacted]
Om påståendet görs av en tredje person, lämna uppgifter om personen om det är möjligt (namn, ålder, adress, kön): [redacted]	
Markera den eller de övergrepp som bäst beskriver ärendet som din anmälan gäller:	
☐ Fysiskt våld/övergrepp ☐ Psykiska övergrepp ☐ Sexuellt våld/övergrepp ☐ Sexuellt utnyttjande ☐ Våld i hemmet ☐ Fysisk och känslomässig försummelse ☐ Emotionella övergrepp/misshandel ☐ Ekonomiskt eller materiellt misshandel ☐ Modernt slaveri	☐ Diskriminerande övergrepp ☐ Försummelse och underlåtenhet ☐ Självförsummelse ☐ Organisatoriska och institutionella övergrepp ☐ Kränkande av barns, ungdoms, ung persons eller person i riskzonens integritet/privatliv ☐ Annat
Vad är din relation till Islamic Relief Sverige?	
☐ Barn, ungdom, ung person som får stöd genom IR Sveriges verksamhet ☐ Vuxen som får stöd genom IR Sveriges verksamhet ☐ Förälder/vårdnadshavare ☐ Medarbetare ☐ Förtroendevald ☐ Volontär	

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

☐ Samarbetspartner/Leverantör ☐ Givare/Finansiär ☐ Annat Beskriv: <input type="text"/>	
Beskriv typen av anklagelserna	Dina iakttagelser
Vad har hänt: <input type="text"/>	Den/de utsattas psykiska och fysiska skador: <input type="text"/>
Skriv ner vilka frågor du har ställt till den/de utsatta personerna och vad den/de säger: <input type="text"/>	Behöver den/de utsatta söka läkarvård ☐ Ja ☐ Nej ☐ Kan inte bedöma Eventuella kommentarer till ditt svar: <input type="text"/>
Har du rapporterat till vårdnadshavare? (om anmälan gäller barn)	
☐ Ja ☐ Nej Vårdnadshavarens kontaktuppgifter: <input type="text"/>	Om ja, när kontaktades vårdnadshavare? <input type="text"/> ange datum
Har polisen kontaktats?	
☐ Ja ☐ Nej	Om Ja: vad har hänt med polisanmälan? <input type="text"/> Om Nej: behöver den/de hjälp med att upprätta en polisanmälan? (ja eller nej): <input type="text"/>
Har socialtjänst kontaktats? (om anmälan gäller barn)	
☐ Ja ☐ Nej	
Har någon annan medarbetare på Islamic Relief Sverige kontaktats?	
☐ Ja ☐ Nej Om Ja: ange medarbetarens namn (så att vi kan kontakta hen för mer information): <input type="text"/>	
Vilka åtgärder utförs av Islamic Relief Sverige?	
Beskriv vilka åtgärder som hittills har utförts: <input type="text"/>	
Har en tidsplan tagits fram?	Har en rapport tagits fram?
☐ Ja ☐ Nej	☐ Ja ☐ Nej

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

13.3 Tillbudsrapportering/-anmälan

Beskriv tillbudet Det vill säga den händelse, agerande eller förutsättningar i vår verksamhet som innebär en risk att ett brott mot vår Safeguardingpolicy kan ske i framtiden samt vilka risker du ser: _____	
Datum och tid för tillbudet: ange datum _____	Var inträffade tillbudet: _____
Inom vilken av IR Sveriges verksamheter eller projekt inträffade tillbudet (beskriv och eller namnge): _____	
Vem är ansvarig för verksamheten? _____	
Finns några förslag på åtgärder (från dig eller annan person)? ☐ Ja ☐ Nej Om ja, i så fall vilka: _____	
Känner du till åtgärder som IR Sverige hittills har vidtagit? ☐ Ja ☐ Nej Om ja, i så fall vilka: _____	
Har involverad avdelningschef informerats? ☐ Ja ☐ Nej	
Har en åtgärdsplan tagits fram? ☐ Ja ☐ Nej	
Har en tidsplan tagits fram? ☐ Ja ☐ Nej	
Övrig relevant information: _____	

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

13.4 Incident- eller tillbudsansmälan ovan ifylld av (dina kontaktuppgifter)

Var god observera att du som anmäler har möjlighet att vara anonym. Vi rekommenderar dock att du anger dina kontaktuppgifter nedan för att IR Sverige skall kunna få ytterligare information angående ärendet för att ha förutsättningar att åtgärda det på bästa sätt.

Namn: <input type="text"/>	
Din eventuella position inom IR Sverige: <input type="text"/>	Din relation till den/de utsatta: <input type="text"/>
Ort: <input type="text"/>	Datum: <input type="text" value="ange datum"/>
Signatur:	

För utskrivna pappersanmälan (formuläret ovan), skriv ut och fyll i, ange 'KONFIDENTIELLT, ATTENTION: Generalsekreterare IR Sverige Mohamed Ibrahim' på kuvertet samt därefter följande adress:

Islamic Relief
Box 4334
102 67 Stockholm

Adress och mottagare nedan för incidenter eller tillbud där Generalsekreterare är involverad: KONFIDENTIELLT, ATTENTION: Styrelseordförande Lamia Elamri' på kuvertet samt därefter följande adress:

Islamic Relief
Box 4334
102 67 Stockholm

13.5 Incident-/tillbudsrapportering internationell fältverksamhet och övrig internationell verksamhet utanför Sverige

Fyll i *Bilaga 1* IRWs rapporteringsformulär (*Islamic Relief Complaints Referral Form*) och skicka till IRs landschef (*Country Director*) samt ansvarig för Child Safeguarding (*Child Safeguarding Focal Point*) i det land där incidenten eller tillbudet inträffat. Märk de båda kuverten 'Confidential, attention to: [namn på landschef] respektive [Child Safeguarding ansvarig]'. Observera att utöver denna anmälan skall den som anmäler även skicka ett mail till IRWs Safeguardingansvariga (safeguarding@irworldwide.org) samt till IR Sveriges Generalsekreterare. Med enbart information om att en anmälan har gjorts, till vem och när den har skickats. Observera att personuppgifter eller annan detaljerad information om ärendet inte får anges i detta mail.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

14. Uppföljning av incident eller tillbud

14.1 Uppföljning av incident/tillbud svensk fältverksamhet eller övrig verksamhet i Sverige

När IR Sverige fått in en anmälan av incident i vår svenska fältverksamhet eller övrig verksamhet i Sverige tas omgående en åtgärdsplan fram. Åtgärder kan komma att innebära att ta fram ytterligare information, att extern part såsom t.ex. myndighet eller annan relevant part involveras, att disciplinära åtgärder beslutas och verkställs etc. Du som har anmält kan komma att bli kontaktad för ytterligare information och, med ditt samtycke, eventuellt involveras i överenskomna åtgärder.

Vid tillbudsanmälan informeras berörd avdelningschef som tillsammans med ansvarig för IR Sveriges Safeguardingpolicy tar fram en åtgärdsplan för att förändra förutsättningarna i verksamheten i enlighet med riskerna i det aktuella tillbudet.

Hantering och uppföljning följer därmed följande steg:

1. Tar del av inkommen information i anmälan/rapport.
2. Avgör om ytterligare information krävs för att gå vidare med ärendet.
3. Beslutar och dokumenterar beslutade åtgärder i åtgärdsplan inklusive tidsplan för samtliga åtgärder.
4. Datum för uppföljning av överenskomna åtgärder dokumenteras.
5. Överenskomna åtgärder åtgärdas.
6. Överenskomna åtgärder följs upp.

14.2 Uppföljning incident/tillbud internationell fältverksamhet eller övrig internationell verksamhet

Incidenter eller tillbud gällande vår internationella fältverksamhet eller övrig internationell verksamhet som anmälts i enlighet med IRWs Safeguarding policy samt de rapporteringsprocesser som anges där, följs omgående upp av IR Sveriges Generalsekreterare genom kontakt med aktuell landschef samt IRWs Safeguardingansvariga för information om åtgärdsplan och uppföljning.

15. Rapportering till IR Sveriges styrelse och ansvarig IR Sverige Safeguarding

Generalsekreteraren är ansvarig för IR Sveriges Safeguarding. Rapportering av eventuella Safeguarding incidenter och tillbud till IR Sveriges styrelse görs av Generalsekreteraren. Genom att omedelbart efter det att en incident- eller tillbudsrapport har mottagits, informera IR Sveriges Arbetsutskott – i generella termer – om ärendet. Personuppgifter och annan detaljerad information skall inte rapporteras till Arbetsutskottet.

Arbetsutskottet fattar därefter beslut om hur de skall gå vidare med ärendet till styrelsen.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

16. Individuell överenskommelse angående Safeguarding

16.1 Individuell överenskommelse angående Safeguarding för IR Sveriges medarbetare och övriga representanter

- Jag intygar härmed att jag har läst och förstått innehållet i IR Sveriges Safeguarding policy.
- Jag åtar mig att följa direktiven i IR Sveriges Safeguarding policy.
- Jag förstår att allvarliga brott mot IR Sveriges Safeguarding policy kan vara skäl för IR Sverige att avsluta min anställning och/eller relation med IR Sverige.
- Jag förstår att handlingar som strider mot Safeguarding policyn kan innebära straffrättsliga påföljder.
- Jag godkänner att lämna ut utdrag ur belastningsregistret innan jag tillträder min anställning/uppdrag/förtroendeuppdrag.

Namn: <input type="text"/>	Personnummer: <input type="text"/>
Ort: <input type="text"/>	Datum: <input type="text" value="ange datum"/>
Signatur: 	

17. Relaterade policys och styrdokument

17.1 Arbetsmiljöpolicy

Enligt IR Sveriges arbetsmiljöpolicy ska alla medarbetare ha en trygg och säker arbetsmiljö. Arbetsmiljöpolicyn beskriver ramverket hur detta skall uppnås.

17.2 Mångfalds- och likabehandlingspolicy

IR Sveriges Mångfalds- och Likabehandlingspolicy inkluderar IR Sveriges riktlinjer för att förebygga och förhindra trakasserier. Mångfalds- och Likabehandlingspolicyn beskriver hur fall av trakasserier och mobbning på arbetsplatsen hanteras av organisationen.

17.3 Rutin för klagomålshantering

IR Sveriges rutin för klagomålshantering verkar för transparens och öppenhet för kritik och klagomål. Islamic Relief (IR Sverige) ska göra det möjligt för de människor som vi syftar till att hjälpa, givare och partners samt andra intressenter att framföra klagomål och få respons genom en effektiv, lättillgänglig och säker process. Möjligheten att lämna klagomål är en del av vår uppförandekod (se rubrik *Uppförandekod* nedan) och vi har riktlinjer för hur vi hanterar klagomål av olika slag.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

17.4 Etiska riktlinjer

I samband med vårt uppdrag att tillhandahålla humanitärt bistånd till människor som lever i fattigdom tror vi på: Rätten till ett värdigt liv, Rätten till humanitärt bistånd, Att fattigdom går att undvika och att dess orsaker kan åtgärdas, Ansvarsskyldighet, Bistånd har många former, Utveckling, Egenmakt, Vi drivs av människor, Vi är banbrytande och uthålliga, Neutralitet, Integritet, Samarbete och mångfald.

17.5 Uppförandekod

På IR Sverige arbetar vi för att mildra lidande för människor världen över. Vår värdegrund bygger på alla människors lika värde, samt avståndstagande från alla former av diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier, kränkande särbehandling med mera.

På IR Sverige är vi många medarbetare, och vi är olika. Relationen mellan medarbetare och till våra finansörer, myndigheter, institutioner och partner bygger på förtroende. Om vi vill behålla detta förtroende så krävs det att våra medarbetare förstår vikten av att alltid agera professionellt och behandlar varandra och de ovannämnda aktörerna med respekt.

Denna uppförandekod är både ett verktyg och en vägledning i det dagliga arbetet på kansliet. Syftet är att skapa en bra arbetsmiljö för alla medarbetare, samt förtydliga medarbetarnas ansvar och vad som förväntas av dem.

18. Övriga relaterade dokument och referenser

18.1 Do no harm (IRW)

IR Sverige inspireras av IRWs policy *Do no harm*. Den innebär en utgångspunkt att se till att dess arbete inte skadar: De människor de försöker stödja och deras familjer och större samhällen, särskilt deras säkerhet, värdighet och rättigheter; Samhällets funktion, relationer mellan sociala grupper och relationer mellan stat och samhälle; Miljön; Lokala marknader och hållbara försörjningsmöjligheter.

18.2 Core Humanitarian Standards

Certifieringen för [Core Humanitarian Standard](#) (CHS) utfärdas av *The humanitarian quality assurance initiative* ([hqai](#)) och betyder att ansvar och kvalitet genomsyrar en organisations internationella arbete. Det innebär bland annat att organisationen: håller vad den lovar gentemot partners och rättighetsbärare, dvs de människor som tar del av projekten, håller en god kvalitet i sitt arbete, minskar risken för korruption samt lär av sina misstag och ständigt arbetar för att bli bättre.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

18.3 FNs Barnkonvention

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller *Barnkonventionen* som antogs av FNs generalförsamling 1989, innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. 196 länder har skrivit under och förbundit sig att följa reglerna. Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige.

18.4 Rättighetsprinciperna

Baseras på FNs deklaration om mänskliga rättigheter från 1948. De syftar till att uppnå hållbara resultat genom att fokusera på grundläggande orsaker till fattigdom, bidra till aktivt och meningsfullt deltagande bland dem som berörs, samt säkerställa inkludering av personer i utsatta situationer.

18.5 IASC, Inter-Agency Standing Committee

FN:s permanenta samordningskommitté för humanitärt bistånd och representanter för stora humanitära organisationer. IASC planerar vilken typ av insatser som ska genomföras och föreslår vilka prioriteringar som ska göras.

18.6 IRW Safeguarding policy

Beskriver IRWs Safeguardingprinciper och -åtgärder med målgruppen barn, unga, ungdomar och personer i riskzonen.

18.7 IR Sveriges värderingar

IR Sverige inspireras av följande fem islamiska värderingar i sitt arbete:

- **Ansvar (Amana):** Vi har ett ansvar att förvalta jorden och dess resurser på ett hållbart sätt och uppfylla våra plikter gentemot mänskligheten.
- **Medkänsla (Rahma):** Vi tror på att skydda och värna om varje liv och vi samarbetar med andra humanitära aktörer för att lindra nöd orsakad av katastrofer, fattigdom, krig och orättvisor.
- **Uppriktighet (Ikhlas):** I vårt arbete mot fattigdom och lidande drivs vi av uppriktighet mot Gud och en strävan att bibehålla vårt förtroende som humanitära aktörer genom att agera transparent och ansvarsfullt.
- **Social rättvisa (Adl):** Vi arbetar för att garantera alla människor deras rättigheter så att de ges möjlighet att förverkliga sin fulla potential och utveckla sina förmågor. Genom vårt arbete ges mer välbemedlade människor och institutioner en chans att hjälpa fattiga och utsatta människor. Vi arbetar även aktivt för jämställdhet mellan könen.
- **Fulländning (Ihsan):** Våra verksamheter i kampen mot fattigdom och för att lindra lidande kännetecknas av hög kvalitet, en strävan efter fulländning och ett värdigt samarbete med de människor vårt arbete tjänar.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

18.8 Barnagalagen

Barnagalagen från 1979 är en del av regelverket i Sverige med syfte att skydda barn och ta tillvara deras rättigheter.

18.9 Föräldrabalken

Föräldrabalken tar upp barnets rättigheter i förhållande till sina föräldrar och föräldrarnas skyldigheter i förhållande till barnet.

18.10 Utlänningslagen

Utlänningslagen säger bland annat att asylsökande barn har samma rättigheter som andra barn i det svenska samhället. Det betyder till exempel att barn har rätt att komma till tals, har rätt till sjukvård och tandvård och har rätt att gå i skolan.

18.11 Socialtjänstlagen

Socialtjänstlagen innebär att varje kommun ska verka för att barn och unga växer upp under trygga förhållanden.

18.12 IRWs Photo and Video Ethics Policy

IRWs foto- och videopolicy beskriver hur IRW kan och inte kan använda bildmaterial och video. Detta för att säkerställa att våra målgrupper presenterats på ett korrekt vis och att vi värnar om deras integritet och deras rätt till ett värdigt liv och egenmakt.

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

Bilaga 1. IRWs rapporteringsformulär

ISLAMIC RELIEF COMPLAINTS REFERRAL FORM	
Name of complainant ⁵ : [redacted]	Relationship with the victim: [redacted]
Ethnic origin/nationality: [redacted]	Name of victim: [redacted]
Identity/passport number: [redacted]	Ethnic origin/nationality: [redacted]
Address/contact details [redacted]	Address/contact details: [redacted]
Age: [redacted] Sex: [redacted]	Age: [redacted] Sex: [redacted]
Name(s) and address of parents, if under 18: [redacted]	Location of incident (s): [redacted]
Has the victim given consent to the completion of this form? ☐ Yes ☐ No	Datum (uppdaterad): Date. [redacted]
Physical/emotional state of victim (describe obvious signs/symptoms): [redacted]	
Witnesses' names/contact information: [redacted]	
Brief description of incident (s) (attach extra pages if necessary): [redacted]	

The accused person	
Name of the accused person (s): [redacted]	Job title/organisation of accused person (s): [redacted]
Address of accused person (s): [redacted]	Physical description of accused person: [redacted]
Age: [redacted]	Sex: [redacted]

⁵ Complainant = *klagande*, dvs den som fyller i anmälan

Dokument namn: Safeguarding			
Version: 1.2	Datum(uppdaterad): 2020-06-05	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

Other information	
Who is responsible for ensuring the safety plan (name/title/organisation): [REDACTED]	
Any other pertinent information provided in interview (including contact made with other organisations, if any): [REDACTED]	
Details of referrals and advice on health, psychological, legal needs of victim made by person completing report: [REDACTED]	
Report completed by: [REDACTED]	
Name/position/organization: [REDACTED]	
Date/time/location: [REDACTED]	
Has the complainant been informed about IR's procedures for dealing with complaints? ☐ Yes ☐ No	
Signature/thumb print of the complainant signalling consent for this form to be shared on a 'need to know' basis: [REDACTED]	
Date Report forwarded to CD/Safeguarding focal point: [REDACTED]	
Date Report received by CD/ Safeguarding focal point: [REDACTED]	
Name: [REDACTED]	Signature: